

Ad. 3. OSTALA PITANJA

1. Plan zbrinjavanja MKO do kraja 2021. godine

Prije svega potrebno je, radi educiranja i upoznavanja članova NO s činjeničnim stanjem oko zbrinjavanja otpada, osvrnuti se kako na zakonsku regulativu tako i na druge vjerodostojne informacije koje reguliraju ovu problematiku.

gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe uključujući razvrstavanje i zbrinjavanja otpada, uključujući nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti, nadzor i mjere koje se provode na lokacijama na kojima se zbrinjavao otpad, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom i posrednik u gospodarenju otpadom

komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz kućanstava, uključujući papir i karton, staklo, metal, plastiku, biootpad, drvo, tekstil, ambalažu, otpadnu električnu i elektroničku opremu, otpadne baterije i akumulatore te glomazni otpad, uključujući madrace i namještaj te miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz drugih izvora, ako je taj otpad sličan po prirodi i sastavu otpadu iz kućanstva, ali ne uključuje otpad iz proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i akvakulture, septičkih jama i kanalizacije i uređaja za obradu otpadnih voda, uključujući kanalizacijski mulj, otpadna vozila i građevni otpad, pri čemu se ovom definicijom ne dovodi u pitanje raspodjela odgovornosti za gospodarenje otpadom između javnih i privatnih subjekata

miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstva i otpad iz drugih izvora koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01... to je otpad koji se odlaže u "CRNU" posudu, dakle onaj "ostatni dio otpada" koji korisnici preostane nakon "primarne selekcije" odnosno nakon što građani u svojim domaćinstvima izdvoje papir, plastiku, metale, staklo, tekstil i biootpad.

građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada uključujući skladište otpada, pretovarnu stanicu i reciklažno dvorište, građevina za obradu otpada, uključujući odlagalište otpada, centar za gospodarenje otpadom i reciklažno dvorište za građevni otpad

prema svojstvima otpad je razvrstan u: **OPASNI, NEOPASNI i INERTNI**, a **prema nastanku** u: **PROIZVODNI i KOMUNALNI**

oporaba otpada je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u postrojenju ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o gospodarenju otpadom sadržan je popis postupaka uporabe (R1 – R13). Postupak uporabe označava se slovom **R** (engl.: recovery)

zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući i postupak koji kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21) sadržan je popis postupaka zbrinjavanja otpada (D1 – D15). Postupak zbrinjavanja označava se slovom **D** (engl.: disposal)

Jedan o postupaka zbrinjavanja je **ODLAGANJE (D1)** putem kojeg se otpad odlaže na odlagališta.

odlagalište otpada je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju.

Planom gospodarenja otpadom RH definirane su lokacije svih odlagališta na području RH. Dokument u kojem je sadržan ovaj popis, opis i geografske lokacije svih odlagališta neopasnog otpada naziva se **DINAMIKA ZATVARANJA ODLAGALIŠTA NEOPASNOG OTPADA NA PODRUČJU RH** (donesena u prosincu 2018. godine, izrađivač MINGOR). Temeljem tog dokumenta resorni ministar donosi Odluku o redosljedu i dinamici zatvaranja odlagališta neopasnog otpada pa je tako u 2019. godini donesena odluka o zatvaranju 27 odlagališta.

Dinamikom su sva odlagališta u RH svrstana u 3 skupine:

Skupina A – odlagališta koja su već zatvorena 2018. godine (njih 27)

Skupina B – odlagališta koja nastavljaju s radom do popunjavanja njihovih kapaciteta (njih 50)

Skupina C – odlagališta koja nastavljaju s radom do otvaranja Centara za gospodarenje otpadom (CGO) u pojedinim županijama (njih 21)

Dakle, ukupno je na području RH aktivno 71 odlagalište neopasnog otpada uključujući i ona na otocima.

Također, **Dinamikom je za svaku županiju u RH definirano na koje odlagalište odnosno odlagališta jedinice lokalne samouprave mogu/moraju odlagati miješani komunalni otpad**, a do trenutka otvaranja Centra za gospodarenja otpadom kojem gravitiraju ili imaju već potpisane sporazume o obvezi predaje otpada u taj centar. U Varaždinskoj županiji nalazi se 28 JLS-a.

Za područje sjeverozapadne Hrvatske odnosno za 4 županije s tog područja (Međimurska, Varaždinska, Koprivničko-križevačka i Krapinsko-zagorska) predviđena je izgradnja **Regionalnog centra PIŠKORNICA** koji će biti izgrađen u Koprivničkom Ivancu. Osnivači ovog centra su navedene 4 županije (svaka po 22,50% udjela) i Općina Koprivnički Ivanec (sa 10% udjela), a sve JLS-e s područja tih županija (njih 110) već su potpisale sporazume o obvezi predaje komunalnog otpada u taj centar. Puštanje u rad RCGO-a PIŠKORNICA d.o.o. predviđa se za 2023. ili 2024. godinu, **a do tada će se MKO s područja 22 JLS-a iz Varaždinske županije odlagati u???**

Obzirom da u RH još do sada nisu izgrađeni Centri za gospodarenje otpadom ("debelo se kasni"), osim centara MARINŠČINA I KAŠTJUN, Ministarstvo do uspostave cjelovitog rješenja i izgradnje Centara, u prosincu 2018. godine donosi strateški dokument, koji je sastavni dio Plana gospodarenje otpadom RH, pod nazivom DINAMIKA ZATVARANJA ODLAGALIŠTA NEOPSANOG OTPADA U RH kojom je za svaku županiju u RH propisano na kojem će se odlagalištu odlagati MKO do izgradnje Centara. Dakle, ODLAGALIŠTA DO TOG VREMENA ZAMIJENJUJU CENTRE.

Za područje Varaždinske županije jedino aktivno odlagalište je JEROVEC u Ivancu, ali od 28 jedinica lokalne samouprave navedenom Dinamikom je definirano da će se na Jerovec odlagati MKO samo iz 6 jedinica lokalne samouprave dok **za preostalih 22 JLS-a nije definirano NIŠTA.**

U nastavku izvadak iz Dinamike zatvaranja odlagališta neopasnog otpada na području RH, a koji se odnosi na situaciju sa odlagalištima za područje Varaždinske županije:

Varaždinska županija

Kako je iz prethodnih poglavlja vidljivo, u Varaždinskoj županiji aktivno je 1 odlagalište neopasnog otpada na koja otpad odlaže 6 jedinica lokalne samouprave. Kroz provedenu analizu (Prilog 5) definirana su ona odlagališta koja imaju uvjete za nastavak rada. Za odlagališta neopasnog otpada u Varaždinskoj županiji određena je sljedeća dinamika rada i zatvaranja odlagališta (prikazano tablicom 3.3-5.):

b) Nastavak rada uredenog odlagališta do otvaranja popunjavanja kapaciteta

1. Odlagalište neopasnog otpada „Jerovec“, Grad Ivanec

Odlagalište „Jerovec“ je sanirano odlagalište neopasnog otpada u gradu Ivancu. Kako odlagalište ima dovoljan kapacitet te se očekuje skoro otvorenje CGO-a, odlagalište će ostati raditi do otvaranja CGO-a.

Zaključno za Varaždinsku županiju:

Kako je odlagalište „Jerovec“ jedino aktivno u Varaždinskoj županiji, a kroz provedenu analizu je utvrđeno da ispunjava sve kriterije za nastavak rada, ono će zaprimati otpad do iskorištenja kapaciteta, kako je i prikazano tablicom 3.3.-5.

Tablica 3.3.-5. Prikaz dinamike rada i zatvaranja odlagališta u Varaždinskoj županiji

ODLAGALIŠTA KOJA NASTAVLJAJU S RADOM DO POPUNJAVANJA KAPACITETA	PREOSTALI KAPACITET ODLAGALIŠTA (m ³)
Jerovec, Grad Ivanec	52.890,00

Preostali kapacitet odlagališta „Jerovec“ koje je jedino aktivno odlagalište u Varaždinskoj županiji iznosi 43.312,00 t. Prema podacima HAOP-a iz 2016. godine, na to se odlagalište godišnje odloži 4.780,00 t otpada. Ukoliko se odlaganje nastavi ovim tempom, odlagalište „Jerovec“ ima dovoljan kapacitet za nastavak rada do otvaranja CGO-a.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, krajem svake godine (u listopadu ili studenom) za proteklu godinu objavljuje Izvješće o komunalnom otpadu prikupljenom i obrađenom (odloženom) na području čitave RH, a koji podaci se od svih dionika u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom analiziraju, sistematiziraju te obrađuju u informacijskom sustavu Ministarstva.

U nastavku izvadak iz Izvješća o komunalnom otpadu za 2019. godinu:

Podaci o komunalnom otpadu su prijavljeni za sve jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu JLS), a sukladno prijavljenim podacima javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada u 2019. godini obavljalo je 217 tvrtki.

Komunalni otpad odlagao se tijekom 2019. godine na ukupno 108 odlagališta.

Obuhvat stanovništva organiziranim sakupljanjem komunalnog otpada u 2019. godini iznosio je 99%, a sve općine i gradovi su imali organizirano sakupljanje i odvoz komunalnog otpada.

U 2019. godini ukupno je nastalo 1.811.617 t komunalnog otpada, što je povećanje od 2% u odnosu na ukupnu količinu iz 2018. godine. Godišnja količina komunalnog otpada po stanovniku iznosila je 444 kg. Povećanje ukupnih količina komunalnog opada ne ide u prilog ostvarenju Cilja 1.1. iz Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. do 2022. („Narodne novine“, broj 3/2017) (u daljnjem tekstu PGO RH)¹ vezano za smanjenje nastajanja komunalnog otpada.

Udio miješanog komunalnog otpada (ključni broj 20 03 01) u sakupljenom otpadu činio je 63% odnosno 1.140.848 t. Time je udio ostalih vrsta komunalnog otpada (sve vrste komunalnog otpada osim miješanog komunalnog otpada) u ukupnom komunalnom otpadu, tj. udio odvojeno sakupljenog otpada iznosio 37% (670.769 t). Riječ je o povećanju za 6% u odnosu na udio odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u 2018. godini. Iako se radi o nezanemarivom porastu, navedeno još uvijek nije dovoljno za ostvarenje Cilja 1.2 iz PGO RH vezano za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada.²

¹ Cilj 1.1. - Smanjiti ukupnu količinu komunalnog otpada za 5% u odnosu na 2015. godinu (za 2018. godinu predviđena količina iznosi 1.620.920 t).

² Cilj 1.2. – Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada do 2022. (do 2018. odvojeno sakupiti 36% komunalnog otpada)

Glede problematike zbrinjavanja (odlaganja) miješanog komunalnog otpada, a kojeg ČISTOĆA d.o.o. kao davatelj javne usluge prikuplja na području 15 JLS-a gdje obavlja javnu uslugu, naglašavamo slijedeće:

- Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvog otpada. Slijedom navedenog proizlazi da, **ZBRINJAVANJE (ODLAGANJE) OTPADA NIJE JAVNA USLUGA.**
- Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave i izvršno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave odnosno Grada Zagreba dužno je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom
- Više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom
- **Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je osigurati da davatelj javne usluge preda miješani komunalni otpad u centar za gospodarenje otpadom**
- Davatelj javne usluge dužan je predati miješani komunalni otpad u centar za gospodarenje otpadom sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske

U privitku dostavljamo očitovanje Društva na Zapisnik sa sastanka održanog dana 11. lipnja 2021. godine u prostorijama Grada Varaždina vezanim uz probleme odlaganja miješanog komunalnog otpada tijekom 2021. godine.

Što se tiče zatražene informacije u vezi sa planom zbrinjavanja MKO do kraja 2021. godine društva ČISTOĆA d.o.o. vjerujemo da je iz prethodnih navoda, tekstova, izvadaka, pojašnjenja vidljiv problem, a kojega Društvo pa niti Uprava **ne može TRAJNO riješiti**. O istome se jasno očitovao i Direktor na Skupštini društva održanoj 30. srpnja 2021. godine ([Zapisnik u privitku](#)) te tom prilikom vlasnicima Društva naglasio **da ovaj problem mora riješiti isključivo Ministarstvo jer je i samo uvidjelo grešku u Dinamici te najavilo reviziju iste do kraja ove godine, a samostalno traženje odlagališta po RH, u situaciji kad im se smanjuju kapaciteti, ne preporuča obzirom da JLS-i koji su u vlasništvu tih odlagališta kad se nađu u sličnim problemima neće imati empatije prema tuđem otpadu, a što se ČISTOĆI i dogodilo krajem 2020. godine sa Garešnicom.**

Do kraja 2021. godine **načelno** je riješena lokacija za odlaganje MKO, a to je odlagalište "Bačanska" u Općini Davor. Svih 15 JLS-a gdje ČISTOĆA d.o.o. obavlja javnu uslugu s Općinom Davor potpisale su Sporazum o zajedničkoj provedbi mjera gospodarenja otpadom sukladno zakonskim mogućnostima.

Što se tiče 2022. godine i nadalje do trenutka otvaranja RCGO PIŠKORNICA, a ukoliko Ministarstvo neće Dinamikom definirati lokaciju za 22 JLS-a s područja Varaždinske županije, društvo ČISTOĆA d.o.o. javilo se društvu Piškorinca – sanacijsko odlagalište d.o.o. (upravitelj odlagališta "Piškornica" i tvrtka kćer RCGO PIŠKORNICA) na objavljeni Javni poziv za osiguravanje potrebnih kapaciteta, [koji dopis dostavljamo u privitku.](#)